

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 19 lutego 2019 r.

WK-I.431.6.5.2018

**Pan
Wiesław Rudzki
Prezes Komisarycznego Zarządu
Okręgu Mazowieckiego Polskiego Związku
Niewidomych**

**ul. Jasna 22
00-054 Warszawa**

Szanowny Panie Prezesie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 29 ust. 3 pkt 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹ (dalej ustawa opp) pracownicy Wydziału Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego: Roman Trzcieliński, Magdalena Ośko – starsi inspektorzy wojewódzcy, Grzegorz Chmielewski, Rafał Słowiński – inspektorzy wojewódzcy, przeprowadzili w dniach od 12 października do 9 listopada 2018 r. kontrolę w Polskim Związku Niewidomych Okręg Mazowiecki, z siedzibą w Warszawie przy ulicy Jasnej 22 (dalej PZN Okręg Mazowiecki).

Przedmiot kontroli obejmował prawidłowość korzystania przez organizację pożytku publicznego z uprawnień, obowiązków i wymogów określonych w art. 8-10, 20-27, 27aa, 27c oraz 42-48 ustawy opp.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2017 r. do 12 października 2018 r.

---

¹ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz. 450, ze zm.).

W związku z ustaleniami kontroli zawartymi w protokole kontroli podpisanym bez zastrzeżeń 25 stycznia 2019 r., przekazuję Panu Prezesowi **wystąpienie pokontrolne**.

I. Struktura organizacyjna PZN Okręg Mazowiecki oraz zakres prowadzonej działalności pożytku publicznego

W okresie objętym kontrolą *PZN Okręg Mazowiecki* działał na podstawie statutu sporządzonego w dniu:

- 18 kwietnia 2012 r. i uchwalonego na XVI Krajowym Zjeździe Delegatów Polskiego Związku Niewidomych,
- 15 lutego 2018 r. na Nadzwyczajnym Krajowym Zjeździe Delegatów PZN – uchwalenie nowego statutu PZN (dalej statut).

W trakcie kontroli stwierdzono, że od dnia 4 października 2018 r. organem reprezentującym PZN Okręg Mazowiecki jest Komisaryczny Zarząd Okręgu Mazowieckiego powołany na podstawie § 21 ust. 2 pkt 15 statutu przez Zarząd Główny PZN uchwałą nr XVII-z-14/2018², cyt.: *„Z uwagi na rażące i uporczywe naruszanie przepisów prawa i Statutu Związku przez Zarząd Okręgu Mazowieckiego, na wniosek Zarządu Głównego powołuje się Komisaryczny Zarząd Okręgu Mazowieckiego w składzie:*

- ██████████ – *prezes Komisarycznego Zarządu Okręgu,*
- ██████████ – *wiceprezes Komisarycznego Zarządu Okręgu,*
- ██████████ – *sekretarz Komisarycznego Zarządu Okręgu,*
- ██████████ – *członek Komisarycznego Zarządu Okręgu,*
- ██████████ – *członek Komisarycznego Zarządu Okręgu.*

Komisaryczny Zarząd Okręgu Mazowieckiego powołano na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy, a jego mandat wygasa z chwilą wyboru nowego Zarządu Okręgu Mazowieckiego”.

Zgodnie z § 3 ust. 2 statutu, Okręgi Związku posiadają osobowość prawną, z tym że działają na podstawie statutu Związku i nie mogą uchylać odrębnych statutów. Ponadto prawo samodzielnego działania z tytułu posiadania osobowości prawnej odnosi się do sfery działań cywilno-prawnych i praw majątkowych. Zgodnie z § 16 ust. 2 statutu władzami stopnia wojewódzkiego są:

- Okręgowy Zjazd Delegatów,
- Zarząd Okręgu,

---

² Uchwała Zarządu Głównego PZN nr XVII-z-14/2018 z dnia 4 października 2018 r. w sprawie: *powołania Komisarycznego Zarządu Okręgu Mazowieckiego.*

- Prezydium Zarządu Okręgu,
- Komisja Rewizyjna Okręgu.

Zarząd Okręgu może powoływać Koła Terenowe którego władzami są:

- Walne Zebranie Koła,
- Zarząd Koła,
- Komisja Rewizyjna Koła (jeżeli została wybrana).

Do kompetencji Zarządu Okręgu należy powoływanie kół, określanie terenu ich działania z uwzględnieniem podziału administracyjnego kraju oraz likwidacja kół. Zarząd Okręgu może zawiesić zarządy kół oraz poszczególnych ich członków, a także zawiesić uchwały walnych zebrań kół i uchwały zarządów kół sprzeczne z postanowieniami statutu, uchwałami władz naczelných Związku lub interesem społecznym, o czym mówi treść § 37 ust. 2 statutu. Najwyższą władzą Związku na terenie działania koła jest Walne Zebranie Koła, a w okresie między walnymi zebraniem Zarząd Koła. Zarząd Koła udziela odpowiedzi na wnioski i zalecenia pokontrolne komisji rewizyjnej okręgu. Zarząd koła wykonuje inne zadania zlecone przez prezydium zarządu okręgu. Na czele zarządu stoi Prezes wybrany przez Walne Zebranie Koła. Koło może pozyskiwać środki finansowe, dysponuje rachunkiem bankowym, na otwarcie którego udziela zgody Zarząd Okręgu jednakże nie prowadzi ksiąg rachunkowych, a dowody dotyczące wpływu środków i realizowanych wydatków przekazuje do Zarządu Okręgu.

Zgodnie z § 16 ust. 6 statutu nie wolno łączyć funkcji w różnych organach władzy na tym samym szczeblu. Ponadto nie wolno łączyć funkcji prezesa i wiceprezesa Zarządu Głównego lub *Zarządu Okręgu* z zatrudnieniem na stanowisku odpowiednio dyrektora Związku lub dyrektora okręgu (§ 16 ust. 8 statutu). Zgodnie z § 16 ust. 10 statutu kadencja władz Związku wszystkich stopni trwa 4 lata.

Według ujawnionego wpisu z KRS (Dział I rubryka 3 – jednostki terenowe lub oddziały) PZN Okręg Mazowiecki posiada 39 Kół Terenowych³ oraz Warsztat Terapii Zajęciowej w Radomiu (dalej WTZ), którego działalność ma charakter niezarobkowy⁴, a jego Kierownik podlega

---

³ Koła Terenowe: Ciechanów; Gostynin; Grodzisk Mazowiecki; Grójec; Wołomin; Wyszaków; Koło Warszawa Żoliborz, Bielany, Łomianki; Koła Mińsk Mazowiecki; Warszawa Śródmieście; Warszawa Zachodnia; Koło Warszawa Wola, Bemowo; Koło Siedlce, Łosice, Węgrów; Koła Sierpc; Sochaczew; Sokołów Podlaski; Pruszków; Przasnysz; Przysucha; Radom; Płock; Płoński; Ostrołęka; Ostrów Mazowiecka; Otwock; Piaseczno; Mława; Koło Warszawa Mokotów, Ursynów, Wilanów; Koło Nowy Dwór Mazowiecki; Koło Warszawa Ochota, Ursus, Włochy; Koło Legionowo; Koło Lipsko, Zwolen; Koła Maków Mazowiecki; Garwolin; Iłża; Kozienice; Laski; Żuromin; Żyrardów; Warszawa Prawobrzeżna.

⁴ Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. z 2004 r., nr 63, poz. 587).

bezpośrednio Prezesowi PZN Okręgu Mazowieckiego w Warszawie i kieruje WTZ zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym WTZ⁵.

Ustalono, że zakres prowadzonej działalności nieodpłatnej i odpłatnej nie został określony w statucie PZN. Kontrolującym nie udostępniono żadnego aktu wewnętrznego określającego zakres prowadzonej przez PZN Okręg Mazowiecki działalności nieodpłatnej lub odpłatnej. W pisemnym wyjaśnieniu z dnia 30 października 2018 r. Prezes Komisarycznego Zarządu PZN Okręg Mazowiecki poinformował, że cyt.: *„Zgodnie z naszą wiedzą nie został uchwalony żaden okręgowy wewnętrzny akt ani uchwała określający zakres działalności odpłatnej i nieodpłatnej”*. Tym samym PZN Okręg Mazowiecki **nie spełnił wymogu określonego w art. 10 ust. 3 ustawy opp**, zgodnie z którym zakres prowadzonej działalności nieodpłatnej lub odpłatnej pożytku publicznego winien być określony w statucie lub innym akcie wewnętrznym.

W zakresie nieodpłatnej działalności pożytku publicznego PZN Okręgu Mazowieckiego na podstawie pisemnych wyjaśnień z dnia 24 października 2018 r. Prezesa Komisarycznego Zarządu PZN Okręg Mazowiecki ustalono, że cyt.: *„Zgodnie z naszą wiedzą (...) działalność nieodpłatna polegała głównie na prowadzeniu zajęć dla osób niepełnosprawnych (WTZ Radom) oraz licznych imprez dla członków Związku, które organizowane były przez Koła Terenowe, a środki pozyskiwane były na podstawie upoważnień wydanych przez Zarząd Okręgu Zarządom Kół”*.

W zakresie działalności odpłatnej uzyskano informację zawartą w pisemnym wyjaśnieniu z dnia 24 października 2018 r. Prezesa Komisarycznego Zarządu PZN Okręgu Mazowieckiego, że cyt.: *„Zgodnie z naszą wiedzą nie prowadzono działalności odpłatnej (...)”*.

Kontrolującym przedstawiono *sprawozdanie z działalności WTZ przy PZN Okręg Mazowiecki w 2017 roku* sporządzone 22 lutego 2018 r. przez kierownika WTZ, w którym stwierdzono, że cyt.: *„Sprzedaży produktów własnych na kiermaszach uzyskano kwotę 10 370,72 zł”*, wykorzystaną zgodnie z wyjaśnieniem Pani ██████████ – Kierownika WTZ⁶ cyt.: *„(...) działalność WTZ oparta jest na Rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej (...) w sprawie warsztatów terapii zajęciowej i Ustawie (...) o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (...) Mając na uwadze powyższe przepisy WTZ nie ma możliwości prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z rozporządzeniem (...) Działalność warsztatu jest działalnością o charakterze niezarobkowym. Dochód ze sprzedaży produktów i usług wykonanych przez uczestników warsztatu w ramach realizowanego programu terapii przeznacza*

---

⁵ Regulamin Organizacyjny WTZ w Radomiu PZN Okręg Mazowiecki, który wszedł w życie z 24 czerwca 2007 r., zmieniany 1 stycznia 2012 r., 1 stycznia 2014 r., 1 września 2018 r.

⁶ Wyjaśnienie z dnia 6 listopada 2018 r. przesłane drogą elektroniczną (e-mail).

się, w porozumieniu z uczestnikami warsztatu, na pokrycie wydatków związanych z integracją społeczną uczestników (...)"

Jednocześnie poinformowano kontrolujących, że nie prowadzono w okresie kontrolowanym działalności gospodarczej⁷.

Działalność statutowa PZN Okręgu Mazowieckiego należała, zgodnie ze statutem, do sfery zadań publicznych określonych w art. 4 ust. 1 pkt 1-2, 6-7, 15, 17, 19, 27, 32 ustawy opp i obejmowała w szczególności zadania z zakresu pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób, działalność na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, działalność na rzecz osób niepełnosprawnych. PZN Okręg Mazowiecki prowadził działalność pożytku publicznego na rzecz ogółu społeczności, zgodnie z wymogami określonymi w art. 20 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy.

II. Spełnienie wymogów dotyczących działalności organizacji pożytku publicznego

Spełnienie przez członków organu zarządzającego oraz członków organu kontroli wymogów dotyczących pełnionych funkcji.

Zgodnie z § 37 ust. 1 statutu Zarząd Okręgu jest najwyższą władzą Związku na terenie okręgu w okresie pomiędzy okręgowymi zjazdami delegatów. Zgodnie z § 38 ust. 1 statutu w skład Zarządu Okręgu wchodzi: prezes, 3 wiceprezesów, sekretarz zarządu okręgu, skarbnik (o ile został wybrany) oraz prezesi zarządów kół. Ponadto, zgodnie z § 38 ust. 6 statutu Sekretarz Zarządu Okręgu może być jednocześnie Dyrektorem Okręgu, który jest kierownikiem zakładu pracy w rozumieniu Kodeksu pracy⁸. Dyrektor Okręgu, o ile nie jest jednocześnie członkiem Zarządu Okręgu – uczestniczy z głosem doradczym, w posiedzeniach zarządu okręgu i jego prezydium.

Na podstawie § 39 ust. 1 statutu, posiedzenia Zarządu Okręgu odbywają się, co najmniej 3 razy w roku. Do ważności uchwał wymagana jest obecność, co najmniej 50% plus jeden ogólnej liczby członków zarządu okręgu. Natomiast we wszystkich sprawach uchwały zapadają zwykłą większością głosów, a w razie równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego posiedzenia. Posiedzenie Zarządu Okręgu zwołuje prezes lub wiceprezes na podstawie uchwały Prezydium Zarządu Okręgu (§ 39 ust. 2 statutu).

Do kompetencji *Zarządu Okręgu* należało w szczególności: kierowanie całokształtem prac Związku na terenie okręgu zgodnie z uchwałami okręgowego zjazdu delegatów oraz władz

---

⁷ Pkt 1 pisma z dnia 5 listopada 2018 r.

⁸ Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz 917, ze zm.).

naczelnym Związku i potrzebami środowiska, uchwalanie planów działania i planów finansowych okręgu z uwzględnieniem zadań uchwalonych przez Zarząd Główny, przyjmowanie sprawozdań rocznych z ich wykonania, podejmowanie uchwał w sprawie nabywania, obciążania i zbywania majątku stanowiącego własność okręgu, zarządzanie tym majątkiem oraz zaciąganie zobowiązań w imieniu okręgu, a także gospodarowanie majątkiem przekazanym przez Zarząd Główny w użytkowanie, przyjmowanie darowizn i zapisów w formie nieruchomości przekazywanych na rzecz okręgu, zwoływanie okręgowych zjazdów delegatów, powoływanie komisji problemowych, sekcji, rad środowiskowych, klubów, decydowanie o zatrudnieniu i zwolnieniu dyrektora okręgu, uchwalanie regulaminu *Zarządu Okręgu* zgodnie z wytycznymi Prezydium Zarządu Głównego, powoływanie kół, określanie terenu ich działania z uwzględnieniem podziału administracyjnego kraju oraz likwidowanie kół, powoływanie i likwidowanie delegatur lub innych jednostek organizacyjnych okręgu, określanie zasad podziału składek członkowskich, z tym że 1% składek przekazuje się na rzecz Zarządu Głównego, zawieszanie zarządów kół oraz poszczególnych ich członków, a także członków Zarządu Okręgu, w razie prowadzenia działalności sprzecznej z celami Zarządu lub przepisami prawa, przyjmowanie sprawozdań Prezydium Zarządu Okręgu oraz zatwierdzanie lub uchylanie uchwał Prezydium podejmowanych w imieniu Zarządu Okręgu, rozpatrywanie odwołań od decyzji Prezydium Zarządu Okręgu, zawieszanie uchwał walnych zebrań kół i uchylanie uchwał zarządów kół sprzecznych z postanowieniami statutu, uchwałami władz centralnych Związków lub interesem społecznym.

Zgodnie z § 40 ust. 1 i 2 statutu, Prezydium Zarządu Okręgu podejmuje decyzje w imieniu zarządu okręgu w okresie między jego posiedzeniami. Zgodnie z § 38 ust. 4 statutu Prezes zarządu okręgu, 3 wiceprezesów, sekretarz i skarbnik (o ile został wybrany) stanowią Prezydium Zarządu Okręgu. Zgodnie z § 38 ust. 5 statutu, na wniosek prezesa Zarządu Okręgu lub komisji rewizyjnej okręgu, 1/3 składu Zarządu Okręgu, może być odwołany ze składu prezydium sekretarz zarządu okręgu lub skarbnik, a na to miejsce wybrany nowy sekretarz lub skarbnik. Odwołanie i wybór odbywają się w głosowaniu tajnym. Zgodnie z § 40 ust. 3 statutu – w sprawach nagłych prezes zarządu okręgu w porozumieniu z dwoma członkami prezydium może podjąć decyzję w sprawach należących do kompetencji prezydium. Decyzję tę obowiązany jest przedłożyć do zatwierdzenia na najbliższym posiedzeniu Prezydium Zarządu Okręgu. Posiedzenia Prezydium Zarządu Okręgu odbywają się co najmniej 8 razy w roku zgodnie z § 41 statutu, do ważności uchwał wymagana jest obecność co najmniej 50% plus jeden ogólnej liczby członków Prezydium. We wszystkich sprawach uchwały zapadają zwykłą większością głosów. W razie równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego posiedzenia zgodnie z § 39 ust. 1 statutu.

Zgodnie z § 11 pkt 1 Regulaminu Zarządu do kompetencji Prezydium Zarządu Okręgu należą sprawy wymienione w § 40 ust. 2 statutu, a także: akceptowanie założeń i kierunków występowania o środki finansowe na działalność Okręgu, podejmowanie uchwał w sprawie zwoływania posiedzeń Zarządu Okręgu, przyjmowanie oraz skreślanie członków Związku na zasadach określonych w § 12 i 15 statutu, o ile Prezydium Zarządu Okręgu nie zleci tych czynności zarządom kół, podejmowanie decyzji o zwolnieniu poszczególnych członków z płacenia składek członkowskich lub obniżeniu ich wysokości po zapoznaniu się z opinią właściwego Zarządu Koła, opiniowanie wniosków składanych przez rady, sekcje i komisje problemowe, a następnie przedkładanie *Zarządowi Okręgu* do rozpatrzenia, wstępne przyjmowanie do uchwalenia przez *Zarząd* Okręgu rocznych planów działań i preliminarzy budżetowych oraz sprawozdań z ich wykonania, ustalanie zakresu zadań i budżetu dla powołanych filii, jednostek, nadzór nad realizacją umów finansowanych ze środków uzyskanych w ramach programów, koordynowanie prac komisji problemowych, rad, sekcji itp., współpraca ze wszystkimi instytucjami działającymi na rzecz niewidomych na terenie Okręgu, udzielanie pełnomocnictw zarządom kół przede wszystkim w sprawie pozyskiwania środków a następnie gospodarowania nimi i środkami własnymi, przyznawanie nagród i wyróżnień liderom z terenu Okręgu, podejmowanie innych bieżących decyzji w sprawach niezastrzeżonych wewnętrznymi aktami normatywnymi Związku do kompetencji Zarządu Okręgu.

Ustalenia kontroli wykazały, że w okresie objętym kontrolą, Prezydium Zarządu PZN Okręg Mazowiecki podejmowało działania faktyczne w ramach posiadanych kompetencji. Jednak na podstawie przekazanych przez Prezesa Komisarycznego Zarządu PZN Okręgu Mazowieckiego, protokołów z posiedzeń Prezydium Zarządu PZN Okręgu Mazowieckiego wynika, że Prezydium w 2017 r. **odbyło 6 posiedzeń**, a zgodnie z § 41 statutu, cyt.: „*Posiedzenia prezydium zarządu okręgu odbywają się co **najmniej 8 razy** w roku (...)*”.

Zgodnie z regulaminem pracy komisji rewizyjnych PZN⁹ (dalej regulamin pracy komisji rewizyjnych) – Komisja Rewizyjna Okręgu Mazowieckiego (dalej KRO) jest organem kontrolnym Związku na terenie okręgu. KRO wybierana jest przez Okręgowy Zjazd Delegatów na okres 4 lat. Ponadto Okręgowy Zjazd Delegatów wybiera przewodniczącego KRO, członków komisji w liczbie od 4 do 8 oraz zastępców KRO w liczbie od 2 do 4. Nadzór nad działalnością KRO sprawuje Główna KR PZN. KRO sprawuje bezpośrednią kontrolę działalności kół, w których nie powołano komisji rewizyjnej, a także *kontroluje działalność statutową, finansową i gospodarczą zarządów kół*. Do podejmowania prawomocnych uchwał na posiedzeniach KRO wymagany był udział więcej niż połowy liczby jej członków, w tym przewodniczącego komisji lub wiceprzewodniczącego.

---

⁹ Regulamin pracy komisji rewizyjnych PZN uchwalony w dniu 17 grudnia 2014 roku.

Uchwały zapadają zwykłą większością głosów, w razie równej ich ilości decyduje głos przewodniczącego. Głosowanie na posiedzeniach odbywa się jawnie, na żądanie 1/3 liczby członków obecnych na posiedzeniu odbywa się tajnie. W razie równej liczby głosów podczas głosowania decyduje głos przewodniczącego. Zgodnie z § 42 statutu, KRO jest organem kontrolnym Związku na terenie okręgu.

Na podstawie § 44 ust. 1 statutu do kompetencji KRO należy kontrolowanie działalności statutowej, finansowej i gospodarczej *Zarządu Okręgu*, prezydium zarządu okręgu, zarządów kół, delegatur i innych jednostek organizacyjnych powołanych przez zarząd okręgu, komisji, rad środowiskowych, sekcji i klubów oraz przedstawianie właściwym władzom wniosków i zaleceń pokontrolnych, opiniowanie rocznych sprawozdań finansowych *Zarządu Okręgu* oraz w razie potrzeby występowanie z wiążącym wnioskiem o opinię biegłego rewidenta, a także *opiniowanie działalności finansowej zarządów kół*, nieposiadających komisji rewizyjnych, składanie sprawozdań na okręgowym zjeździe delegatów i występowanie z wnioskiem o udzielenie absolutorium ustępującemu zarządowi okręgu, występowanie z żądaniem zwołania nadzwyczajnego posiedzenia zarządu okręgu lub okręgowego zjazdu delegatów w wypadkach szczególnej wagi, występowanie z wnioskami do zarządu okręgu o zawieszenie członka zarządu okręgu, członka zarządu koła lub całego składu zarządu koła, przedstawianie Głównej Komisji Rewizyjnej wniosków o zawieszenie w czynnościach *Zarządu Okręgu*, nadzór nad należyтым funkcjonowaniem komisji rewizyjnych kół, zawieszanie w czynnościach komisji rewizyjnych kół lub poszczególnych ich członków, powoływanie tymczasowych komisji rewizyjnych kół, przeprowadzanie kontroli na zlecenie Głównej Komisji Rewizyjnej.

Ustalenia kontroli wykazały, że w okresie objętym kontrolą KRO nie wykonywała zakresu działania, określonego § 44 pkt. 1 ppkt. 1 statutu PZN. Ponadto nie spełniono przesłanek dotyczących częstotliwości odbywania posiedzeń. Na podstawie przekazanych przez Komisję Rewizyjną protokołów z posiedzeń wynika, że Komisja Rewizyjna w 2017 roku odbyła 1 posiedzenie. Zgodnie z treścią § 22 regulaminu pracy komisji rewizyjnych, posiedzenia KRO odbywają się nie rzadziej niż cztery razy w roku.

W okresie objętym kontrolą KRO w ramach przyznanych kompetencji określonych w § 44 pkt. 1 ppkt. 2 statutu PZN¹⁰ przeprowadziła kontrolę sprawozdania finansowego Okręgu Mazowieckiego PZN za rok 2016 rok stwierdzając, że cyt. „(...) w 2017 r. do Komisji przekazane zostało sprawozdanie finansowe do zaopiniowania przed jego zatwierdzeniem przez zarząd Okręgu.

---

¹⁰ Opiniowanie rocznych sprawozdań finansowych zarządu okręgu oraz w razie potrzeby występowanie z wiążącym wnioskiem o zlecenie opinii biegłemu rewidentowi.

Z uwagi na fakt, że na posiedzeniu Zarządu Okręgu przedstawione zostało sprawozdanie finansowe zawierające inny wynik finansowy niż to, które zostało przekazane do zaopiniowania przez Komisję wiceprzewodniczący Komisji wnioskował do Zarządu Okręgu o odmowę przyjęcia sprawozdania. Ostatecznie zarząd przychylił się do wniosku przedstawiciela Komisji i zobowiązał prezydium do korekty sprawozdania zgodnie z uwagami Komisji (...)". Taka korekta nie została opracowana i przekazana ponownie do zaopiniowania przez KRO.

W wyniku uzyskanych informacji stwierdzono, że osoby wchodzące w skład organu zarządzającego i organu nadzoru na dzień 6 listopada 2018 r. nie figurowały w kartotece karnej Krajowego Rejestru Karnego (dalej KRK). Ponadto w trakcie prowadzonych czynności kontrolnych zostały przedstawione pisemne oświadczenia członków KRO, odpowiednio, z dnia 27, 28, 29 i 31 października 2018 r., z których wynika, że nie byli oni skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe. Spełniono tym samym warunek, o którym mowa w art. 20 ust. 1 pkt 4 lit. b oraz pkt 5 ustawy opp¹¹.

Zgodnie z oświadczeniami osób wchodzących w skład KRO – nie pozostawały one w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu, w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości służbowej z osobami będącymi członkami Zarządu PZN Okręgu Mazowieckiego. Nie stwierdzono naruszenia, określonego w art. 20 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy opp, zakazu powiązań pomiędzy członkami organu nadzoru, a członkami organu zarządzającego.

Członkowie KRO w złożonych oświadczeniach wskazali, iż nie otrzymywali zwrotu kosztów związanych z pełnioną funkcją, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 4 lit. c ustawy opp. Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Prezesa Komisarycznego Zarządu PZN Okręgu Mazowieckiego z dnia 24 października 2018 r., cyt.: „Członkowie Komisji rewizyjnej Okręgu nie otrzymywali i nie otrzymują wynagrodzenia ani zwrotu poniesionych kosztów. Zarząd Okręgu nie zapewnia Komisji obsługi administracyjnej. Komisja nie posiada budżetu na prowadzenie statutowej działalności”.

Statut PZN Okręg Mazowiecki zawierał zapisy, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 6 ustawy opp, dotyczące zakazu dysponowania majątkiem organizacji pożytku publicznego na rzecz jej członków, członków organów, pracowników oraz osób im bliskich oraz dokonywania zakupów towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą ww. osoby, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich

---

¹¹ Za wyjątkiem jednej osoby, tj. Pana Piotra Zawodnika, członka KRO (w okresie od dnia 19.11.2015 r. do maja 2017 r.), który odmówił wypełnienia formularza zapytania do KRK. Poinformował jedynie, że w okresie pełnienia funkcji członka Komisji Rewizyjnej Okręgu Mazowieckiego PZN nie był osobą karaną – zgodnie z pisemną informacją zawartą w e-mailu przesłanym w dniu 31 października 2018 r. przez Przewodniczącą KRO.

lub po cenach wyższych niż rynkowe. Jednakże w trakcie kontroli nie uzyskano dowodów potwierdzających lub wykluczających ww. warunki.

Spełnienie obowiązku badania sprawozdań finansowych organizacji pożytku publicznego.

W wyniku weryfikacji zapisów zawartych w rocznym sprawozdaniu merytorycznym i finansowym z działalności PZN Okręgu Mazowieckiego za 2016 r. (tj. poprzedzającym rok obrotowy, za który sporządzono sprawozdanie finansowe) ustalono, że:

- przeciętna liczba zatrudnionych w organizacji na podstawie stosunku pracy w przeliczeniu na pełne etaty wynosiła 19,
  - suma aktywów bilansu na koniec roku wyniosła 611 162,64 zł,
  - organizacja wykazała przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów w kwocie 0,00 zł¹²
- oraz ustalono, że:

- w części VIII *Informacja o działalności zleconej organizacji pożytku publicznego przez organy administracji publicznej w okresie sprawozdawczym* w pkt 1 sprawozdania merytorycznego organizacja wykazała, że realizowała zadania publiczne zlecone przez organy jednostek samorządu terytorialnego,
- łączna kwota przychodów ze źródeł publicznych wyniosła 699 681,88 zł,
- łączna kwota przychodów organizacji wyniosła 1 052 863,37 zł,
- PZN Okręg Mazowiecki realizował zadania publiczne.

Jednakże biorąc pod uwagę, że Uchwałą nr XX – Z/7/17 z 6 lipca 2017 r. Zarząd Okręgu Mazowieckiego PZN nie przyjął sprawozdania Okręgu Mazowieckiego PZN za 2016 r. z powodu negatywnej opinii KRO badającej bilans, tym samym trudno odnieść się do wiarygodności powyższych danych i jednoznacznie stwierdzić czy nie wystąpiły przesłanki określone w art. 64 ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości¹³ obligujące do zbadania przez biegłego rewidenta rocznego sprawozdania finansowego z prowadzonej działalności pożytku publicznego, a także nie wystąpiły łącznie wszystkie przesłanki określone w § 1 ust. 1 rozporządzenia w sprawie

---

¹² W sprawozdaniu merytorycznym z działalności organizacji pożytku publicznego za 2016 rok PZN Okręg Mazowiecki wykazał, że nie prowadził działalności gospodarczej.

¹³ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395, ze zm.) – zgodnie z art. 64 ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości w brzmieniu obowiązującym w 2016 r. (Dz. U. z 2016 r., poz. 1047, ze zm.) do zbadania i ogłoszenia sprawozdania finansowego, jest zobowiązana jednostka, która w poprzedzającym roku obrotowym, za który sporządzono sprawozdanie finansowe spełniła, co najmniej dwa z następujących warunków: średnioroczne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty wyniosło co najmniej 50 osób, suma aktywów bilansu na koniec roku obrotowego stanowiła równowartość w walucie polskiej co najmniej 2 500 000,00 euro, przychody netto ze sprzedaży towarów i produktów oraz operacji finansowych za rok obrotowy stanowiły równowartość w walucie polskiej co najmniej 5 000 000,00 euro.

obowiązku badania sprawozdań finansowych organizacji pożytku publicznego¹⁴, obligujące do zbadania sprawozdania finansowego organizacji pożytku publicznego za 2016 rok.

Przestrzeżenie przez organizację zakazu wzywania do przekazania oraz przekazywania środków finansowych pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych (dalej pdof) na rzecz organizacji pożytku publicznego, które nie zostały uwzględnione w wykazie (art. 27aa ust. 1 ustawy opp).

W pisemnych wyjaśnieniach z dnia 24 oraz 25 października 2018 r. Prezes Komisarycznego Zarządu PZN Okręg Mazowiecki poinformował, że w okresie kontrolowanym PZN Okręg Mazowiecki nie wzywał do przekazania oraz nie przekazywał środków finansowych pochodzących z 1% pdof na rzecz innych organizacji pożytku publicznego ani też organizacji, które nie zostały uwzględnione w wykazie, o którym mowa w art. 27a ustawy opp.

Analiza przedłożonych do kontroli dowodów księgowych wykazała, że PZN Okręg Mazowiecki nie przekazał środków finansowych pochodzących z 1% pdof na rzecz innych organizacji pożytku publicznego, które nie zostały ujęte w 2017 r. w wykazie¹⁵ organizacji mających status OPP, na które podatnik może przekazać 1% pdof z rozliczeń podatkowych.

Spełnienie obowiązków związanych z promocją polegającą na publicznym zachęcaniu do przekazania 1% pdof określonych w art. 27c ustawy opp.

W pisemnym wyjaśnieniu z dnia 24 października 2018 r. Prezes Komisarycznego Zarządu PZN Okręgu Mazowieckiego poinformował, że w okresie kontrolowanym PZN Okręg Mazowiecki nie prowadził promocji polegającej na publicznym zachęcaniu do przekazania 1% pdof, która była finansowana lub współfinansowana ze środków finansowych pochodzących z 1% pdof.

Z dokumentów księgowych nie wynika aby środki finansowe w 2017 r. były przeznaczone na finansowanie lub współfinansowanie działań promocyjnych polegających na publicznym zachęcaniu do przekazania 1% pdof.

III. Korzystanie z uprawnień przez organizację o których mowa w art. 24 ust. 1 oraz art. 26 ustawy opp w odniesieniu do prowadzonej działalności pożytku publicznego

W rocznym sprawozdaniu merytorycznym z działalności organizacji pożytku publicznego za rok 2017 w części IV pkt 1 *Organizacja korzystała z następujących zwolnień* wykazano,

---

¹⁴ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie obowiązku badania sprawozdań finansowych organizacji pożytku publicznego (Dz. U. z 2004 r., Nr 285, poz. 2582).

¹⁵ <http://www.pozYTEK.gov.pl/Wykaz,Organizacji,Pozytku,Publicznego,3666.html>.

że PZN Okręg Mazowiecki nie korzystał ze zwolnień z podatku dochodowego od osób prawnych¹⁶, podatku od nieruchomości, podatku od czynności cywilnoprawnych, opłat sądowych, podatku od towarów i usług. W trakcie kontroli uzyskano informację, że PZN Okręg Mazowiecki złożył do urzędu skarbowego CIT-8 *Zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) przez podatnika podatku dochodowego od osób prawnych za 2017 r.* oraz PIT-4R *Deklaracja roczna o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy*¹⁷. Jednakże ze względu na niedostępność kopii powyższych deklaracji nie było możliwości odniesienia się do zawartych w nich danych. Ponadto wykazano, że organizacja korzystała ze zwolnienia z opłat pocztowych, jednakże nie wskazano kwoty zwolnienia.

Zgodnie z wyjaśnieniem z dnia 30 października 2018 r. Prezesa Komisarycznego Zarządu PZN Okręgu Mazowieckiego, cyt.: *„Okręg Mazowiecki korzystał ze zwolnienia z opłat pocztowych na podstawie rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej i Ministra Kultury (...) w sprawie wykazu bibliotek i organizacji osób niewidomych lub ociemniałych oraz organizacji, których celem statutowym jest działanie na rzecz osób niewidomych i ociemniałych (...), które zostało wydane na podstawie art. 30 ust.3 ustawy Prawo pocztowe”*. W dokumentach finansowych nie znaleziono informacji o wielkości kwot dotyczących zwolnień z opłat pocztowych.

W rocznym sprawozdaniu merytorycznym z działalności organizacji pożytku publicznego za rok 2017 w części IV pkt 3 PZN Okręg Mazowiecki nie wykazał, czy korzystał bądź nie, z uprawnień do nabycia na szczególnym zasadach prawa własności lub prawa użytkowania wieczystego nieruchomości z zasobu Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego lub zawarcia na preferencyjnych warunkach z podmiotami publicznymi umowy użytkowania, najmu, dzierżawy lub użyczenia przysługującej PZN Okręgu Mazowieckiego w odniesieniu do tych nieruchomości.

W piśmie z 24 października 2018 r. Prezes Komisarycznego Zarządu PZN Okręgu Mazowieckiego potwierdził, że PZN Okręg Mazowiecki nie korzystał z uprawnienia do nabycia na szczególnych zasadach prawa własności lub prawa użytkowania wieczystego nieruchomości z zasobu Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego lub zawarło na preferencyjnych warunkach z podmiotami publicznymi umowy użytkowania, najmu, dzierżawy lub użyczenia. Również w dokumentach księgowych nie znaleziono takich informacji.

---

¹⁶ Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 6c ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1888, ze zm.) wolne od podatku są do dochody cyt.: *„organizacji pożytku publicznego (...) w części przeznaczonych na działalność statutową, z wyłączeniem działalności gospodarczej”*.

¹⁷ Pismo Polskiego Związku Niewidomych Okręg Mazowiecki z dnia 6 listopada 2018 r.

IV. Nieodpłatne informowanie o działalności pożytku publicznego w jednostkach publicznej radiofonii i telewizji, o którym mowa w art. 26 ustawy opp

W rocznym sprawozdaniu merytorycznym z działalności organizacji pożytku publicznego za rok 2017, w części IV pkt 2 PZN Okręg Mazowiecki wskazał, że organizacja nie korzystała z prawa do nieodpłatnego informowania przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji o prowadzonej działalności nieodpłatnej pożytku publicznego, zgodnie z art. 23a ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji¹⁸. Powyższe potwierdził Prezes Zarządu PZN Okręgu Mazowieckiego w pisemnym wyjaśnieniu z dnia 24 października 2017 r.

V. Wolontariat

W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych nie zostały przedstawione żadne porozumienia o współpracy zawarte z wolontariuszami świadczącymi usługi na rzecz PZN Okręgu Mazowieckiego w 2017 r. Nie przedstawiono także żadnych dokumentów pozwalających stwierdzić, czy faktycznie wolontariusze wykonywali świadczenia na rzecz PZN Okręgu Mazowieckiego. W piśmie z dnia 24 października 2018 r. Prezes Komisarycznego Zarządu PZN Okręgu Mazowieckiego wyjaśnił, że cyt.: *„W działalności Związku zarówno Okręgu jak i kół występuje zatarcie pojęcia wolontariusz. Część niewidomych jest wspierana przez przewodników, którzy bywają członkami rodzin, przyjaciółmi i jednocześnie bywają pomocni w działaniu całego związku. Podobnie rzecz się ma z osobami, które udzielają często doraźnej pomocy wyraźnie unikając umów wolontariackich”*. Ponadto w piśmie z dnia 30 października 2018 r. Prezes Komisarycznego Zarządu PZN Okręgu Mazowieckiego wyjaśnił, że cyt.: *„(...) Zgodnie z naszą wiedzą Zarząd Okręgu w roku 2017 nie korzystał z pracy wolontariuszy. Należy zauważyć, że w wypadku kół często trudno jest odróżnić ochotników (przewodników, członków rodzin, przyjaciół), którzy udzielając pomocy nie życzą sobie ujmowania w spisie wolontariuszy ani umów wolontariackich od faktycznych wolontariuszy”*.

Prezes Komisarycznego Zarządu PZN Okręgu Mazowieckiego w pisemnym wyjaśnieniu z dnia 24 października 2018 r. potwierdził, że na rzecz PZN Okręgu Mazowieckiego nie była wykonywana praca przez osoby skierowane do odbycia służby zastępczej.

VI. Sprawozdania

Roczne sprawozdania: merytoryczne i finansowe za rok 2017 rok nie zostały podane do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie na stronie internetowej PZN Okręgu Mazowieckiego zgodnie z wymogiem zawartym w art. 23 ust. 2a ustawy opp.

---

¹⁸ Ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2017, poz. 1414).

Ponadto nie zostały umieszczone na stronie Narodowego Instytutu Wolności Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, pod adresem <http://sprawozdaniaopp.niw.gov.pl/> w bazie sprawozdań merytorycznych i finansowych działalności organizacji pożytku publicznego. Działaniem takim PZN Okręgu Mazowieckiego nie spełnił wymogu dotyczącego zamieszczania na stronie internetowej ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego¹⁹ sprawozdania merytorycznego i finansowego w terminie do dnia 15 lipca²⁰ roku następującego po roku, za który składane jest sprawozdanie finansowe i merytoryczne, zgodnie z art. 23 ust. 6 ustawy opp.

Sprawozdanie merytoryczne

W trakcie weryfikacji poprawności danych zamieszczonych w rocznym sprawozdaniu merytorycznym z działalności pożytku publicznego za rok 2017 poproszono o ewidencję księgową i dokumenty źródłowe potwierdzające dane wskazane w sprawozdaniu. W związku z ich nieprzekazaniem kontrolującym w trakcie czynności kontrolnych, poproszono o złożenie stosownego wyjaśnienia. Wiceprezes Zarządu PZN Okręgu Mazowieckiego wyjaśniła w piśmie z dnia 30 października 2018 r., że cyt.: „(...) dane wprowadzone do sprawozdania merytorycznego opp za rok 2017 wprowadziłam błędnie, a po zatwierdzeniu poprosiłam o edycję danych do opp, i nie jest ono ostateczne. Nie wiedziałam jak wprowadzić dane do opp więc skopiowałam je z roku 2015 w celu zachowania terminu (...) Obecnie dane są w trakcie edycji (...)”. Jednocześnie Prezes Komisarycznego Zarządu PZN Okręgu Mazowieckiego w piśmie z dnia 30 października 2018 r. potwierdził, że cyt.: „Roczne sprawozdanie merytoryczne z działalności organizacji pożytku publicznego za rok 2017 złożyła Pani [REDAKTOWANE] kopiując wartości ze sprawozdania za rok 2015”.

Sprawozdanie finansowe

Jak wynika ze złożonego w trakcie kontroli wyjaśnienia Komisarycznego Zarządu PZN Okręgu Mazowieckiego, nie prowadzono w 2017 r. na bieżąco ewidencji księgowej do zdarzeń gospodarczych²¹. W 2018 r. (brak dnia i miesiąca jej zawarcia) Prezes Komisarycznego Zarządu PZN Okręgu Mazowieckiego Damian Pietrasik zawarł umowę o świadczeniu usług księgowych z biurem rachunkowym [REDAKTOWANE]

---

¹⁹ W związku z wejściem w życie ustawy o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego z dnia 15 września 2017 r. (Dz. U. z 2017 r., poz. 1909) od dnia 28 października 2017 r., sprawozdania merytoryczne i finansowe należy zamieszczać na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu Wolności w Biuletynie Informacji Publicznej.

²⁰ Sprawozdania za rok 2017 rok organizacje zamieszczały w bazie do 16 lipca 2018 roku (15 lipca przypadał w niedzielę, więc liczy się najbliższy dzień roboczy).

²¹ Pismo PZN Okręg Mazowiecki z dnia 15 października 2018 r.

w (00-682) Warszawie²² (dalej biuro), której zakres obejmował m.in. zaksięgowanie dokumentacji finansowo-księgowej dotyczącej 2017 r. oraz sporządzenie sprawozdania finansowego za 2017 r., nie precyzując terminów realizacji powierzonych zadań. Biuro przekazało w dniu 4 września 2018 r. zarządowi PZN Okręgu Mazowieckiego sprawozdanie składające się z *Rachunku zysków i strat (dalej RZiS)*, bilansu i pisma wyjaśniającego, w zakresie stanu ksiąg rachunkowych²³, w którym stwierdzono, m.in., że cyt.: „(...) *sprawozdanie jest nierzetelne, niekompletne ze względu na brak części dokumentów źródłowych (...).*”

Kontrola udostępnionej dokumentacji księgowej oraz dowodów księgowych ustaliła, że w sprawozdaniu finansowym wykazano omyłkowo wydatek za szkolenie jako kwotę wartości przychodu ze sprzedaży w wysokości 5 000,00 zł. Jak wynika z Oświadczenia Biura Rachunkowego²⁴ cyt. „(...) *nie uwzględniono też w ewidencji księgowej wszystkich dowodów księgowych, ze względu na ich nieprzekazanie*”. Powyższe świadczy o nierzetelnej ewidencji księgowej, tym samym o nierzetelnym sprawozdaniu finansowym. Wpływ środków finansowych z tytułu 1% pdof na rachunek bankowy nr 35 1160 2202 0000 0000 8292 5183, w 2017 r. ujęto na koncie 710-50 „Rachunek bankowy Warszawa Milenium S.A.” (dalej 710-50 1%) z którego wynika, że PZN Okręg Mazowiecki otrzymał z urzędów skarbowych z terenu całego kraju kwotę 55 172,38 zł²⁵. Natomiast zgodnie z wprowadzonym przez PZN Okręg Mazowiecki *Regulaminem pozyskiwania i wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku wchodzącym w życie z dniem od 1 stycznia 2017 r.*, opublikowanym na stronie www.pzn-mazowsze.org.pl – środki finansowe winny być przyjmowane na rachunek bankowy Warszawa Milenium S.A nr 76 1160 2202 0000 0001 2018 4861. Na niniejszy rachunek nie wpłynęła żadna kwota, gdyż o zmianie numeru rachunku bankowego nie poinformowano urzędu skarbowego.

Udostępnione kontrolującym dowody źródłowe dokumentujące wydatki (rachunki i faktury) w roku 2017 (nieponumerowane, przechowywane w 9 segregatorach) nie zawierały informacji o źródle finansowania z 1% pdof, dekretacji oraz nie były zatwierdzone do wypłaty przez Prezesa. Dowody źródłowe, zgodnie z przyjętymi zasadami polityki rachunkowości PZN Okręgu Mazowieckiego, nie zostały w obowiązujących ustawowo terminach wprowadzone do ksiąg rachunkowych²⁶. Nie można stwierdzić, czy poniesione przez PZN Okręg Mazowiecki wydatki ze środków pochodzących z 1% pdof są zgodne ze statutem, ustawą opp oraz regulaminem

---

²² Umowa o świadczeniu usług księgowych rozwiązana z dniem 31 lipca 2018 r. – aneks nr 1 z dnia 7 czerwca 2018 r.

²³ Oświadczenie biura wraz z pismem wyjaśniającym – nie zostało opatrzone datą sporządzenia.

²⁴ Oświadczenie Biura Rachunkowego złożone elektronicznie 24 października 2018 r.

²⁵ PZN Okręg Mazowiecki nie udostępnił od właściwego miejscowo Urzędu Skarbowego raportu na płycie CD (zawierający dane osób, które zadeklarowały wpływ 1% na rzecz PZN Okręgu Mazowieckiego i jednocześnie wyrazili zgodę na udostępnienie swoich danych osobowych).

²⁶ Pkt 8 pisma wyjaśniającego z dnia 30 października 2018 r. Zarządu Komisarycznego.

pozyskiwania i wydatkowania środków pochodzących z 1% pdof. Zarówno na dzień 1 stycznia 2017 r., jak też na 31 grudnia 2017 r. PZN Okręg Mazowiecki nie wykazał informacji dot. niewykorzystanych środków pochodzących z 1% pdof ze względu na brak wyodrębnionej ewidencji księgowej w tym zakresie.

PZN Okręg Mazowiecki nie dochował terminu sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego za 2017 r., a także go nie podpisał, tym samym naruszył art. 52 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości.

Stwierdzono, że Komisaryczny Zarząd nie sporządził żadnego dokumentu z przejęcia działalności od poprzedniego Zarządu, ani też nie zebrał informacji w zakresie złożenia do PZN Okręgu Mazowieckiego kompletu dokumentów finansowo-księgowych, niezbędnych do ujęcia ich w księgach rachunkowych.

Ponadto w piśmie z dnia 15 października 2018 r. Prezes i Wiceprezes Komisarycznego Zarządu PZN Okręgu Mazowieckiego wyjaśnili, że cyt.: *„(...) Bilans merytoryczny oraz sprawozdanie finansowe za rok 2017 nie są kompletne, gdyż są w trakcie edycji, oraz brak jest wszystkich dokumentów źródłowych na podstawie, których można by je sporządzić. W roku 2017 nie była prowadzona księgowość, a po objęciu zarządu przejęliśmy tylko część dokumentów źródłowych dotyczących tego roku. Dane zostały terminowo złożone ale ze względu na wpływ brakujących dokumentów oraz poważne braki roku 2017, które ujawniły się w późniejszym czasie sprawozdanie bilansowe zostało cofnięte do edycji odnośnie sprawozdania do Narodowego Instytutu Wolności”*.

Rozliczenie wyniku finansowego zgodnie z wymogami wynikającymi z art. 20 ust. 1 pkt 1-3 ustawy opp.

Pomimo posiadanej wiedzy o nierzetelności i niekompletności zapisów w urzędzeniach księgowych Uchwałą nr I-zk-1/2018 z dnia 10 października 2018 r. Komisaryczny Zarząd Okręgu Mazowieckiego PZN postanowił cyt. *„(...) przyjąć sprawozdanie finansowe za 2017 r. sporządzone na podstawie dostępnej dokumentacji przez biuro rachunkowe (...)”*, lecz nie podjął uchwały o rozliczeniu straty za 2017 r. w kwocie 152 319,65 zł, a cyt.: *„(...) skierował sprawę do zatwierdzenia oraz przedstawienia ewentualnych wniosków Okręgowej Komisji Rewizyjnej”*.

W związku z brakiem dokumentów źródłowych, na podstawie których można byłoby sporządzić rzetelne sprawozdanie merytoryczne oraz finansowe za rok 2017, Komisaryczny Zarząd Okręgu Mazowieckiego przedstawił kontrolującemu pismo z dnia 19 października 2018 r. w sprawie zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa wraz z wnioskiem o ściganie sprawców skierowane do Prokuratury Rejonowej Warszawa Śródmieście – Północ. W powyższym zawiadomieniu

wymieniono osoby funkcyjne, które w latach 2016 – 2017 reprezentowały PZN Okręg Mazowiecki oraz były odpowiedzialne m.in. za prowadzenie gospodarki majątkowej i finansowej.

Ponadto PZN Okręg Mazowiecki przedstawił kontrolującym:

- zaświadczenie *ZAS-W o niezaleganiu w podatkach lub stwierdzające stan zaległości wg stanu* na dzień 29 października 2018 r., wydane przez Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego Warszawa Śródmieście, z siedzibą przy ul. Lindleya 14, 02-013 Warszawa, z którego wynika, że posiada zaległość podatkową w kwocie 4 052,89 zł z tytułu pdof za okres V-VI i IX-XI 2017 r.
- wydruk z dnia 29 października 2018 r. z systemu *Nowy Portal Informacyjny Platforma Usług Elektronicznych dla Klientów ZUS*, z którego wynika, że PZN Okręg Mazowiecki nie zalega z płatnościami.

W trakcie kontroli jednostka nie przedstawiła dowodów w zakresie danych ujętych w sprawozdaniu merytorycznym i finansowym z działalności organizacji pożytku publicznego w przedmiocie:

- informacji dotyczącej działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego,
- ilości członków organizacji,
- wykazu pracowników organizacji i uzyskanych przez nich wynagrodzeń,
- informacji o realizowanych zadaniach zleconych przez organy administracji rządowej lub państwowe fundusze celowe,
- informacji o przyjętych lub udzielonych darowiznach rzeczowych,
- informacji o udzielonych przez organizację pożyczkach pieniężnych,
- wydatkowania środków pochodzących z 1% pdof,
- informacji o świadczeniach wolontariuszy wykonywanych na rzecz PZN Okręgu Mazowieckiego.

VII. Ocena zagadnień poddanych kontroli

Przedstawiając powyższe ustalenia informuję, że działalność PZN Okręgu Mazowieckiego jako organizacji pożytku publicznego w świetle wymagań wynikających z ustawy opp – ocenia się **negatywnie**.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Pana Prezesa do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w toku kontroli zaniechań i nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Zebrania wszystkich dowodów księgowych i sporządzenia na ich podstawie wiarygodnej i rzetelnej ewidencji księgowej, uwzględniającej zapisy art. 10 ustawy opp.
2. Sporządzenia sprawozdania finansowego za 2017 r.

3. Wykazania pełnych i rzetelnych danych w rocznym sprawozdaniu merytorycznym z działalności organizacji pożytku publicznego.
4. Określenia zakresu działalności odpłatnej i nieodpłatnej pożytku publicznego w statucie lub innym akcie wewnętrznym, zgodnie z wymogami art. 10 ust. 3 ustawy opp.
5. Podania do publicznej wiadomości sprawozdania merytorycznego i finansowego w sposób umożliwiający zapoznanie się ze sprawozdaniem przez zainteresowane podmioty, zgodnie z art. 23 ust. 2a ustawy opp.
6. Zamieszczenia zatwierdzonego sprawozdania finansowego i merytorycznego na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu w Biuletynie Informacji Publicznej zgodnie z art. 23 ust. 6 ustawy opp.

Działając na podstawie § 16 rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli organizacji pożytku publicznego²⁷, zobowiązuję Pana Prezesa do poinformowania Wojewody Mazowieckiego, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie usunięcia nieprawidłowości oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

*Z wyrazami szacunku
z up. Wojewody Mazowieckiego
Bogusław Krupa
Zastępca Dyrektora
Wydziału Kontroli*

Wykonano w 3 egz.:

egz. Nr 1 – adresat,

egz. Nr 2 – Departament Społeczeństwa Obywatelskiego KPRM,

egz. Nr 3 – aa.

---

²⁷ Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie przeprowadzania kontroli organizacji pożytku publicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2054).